

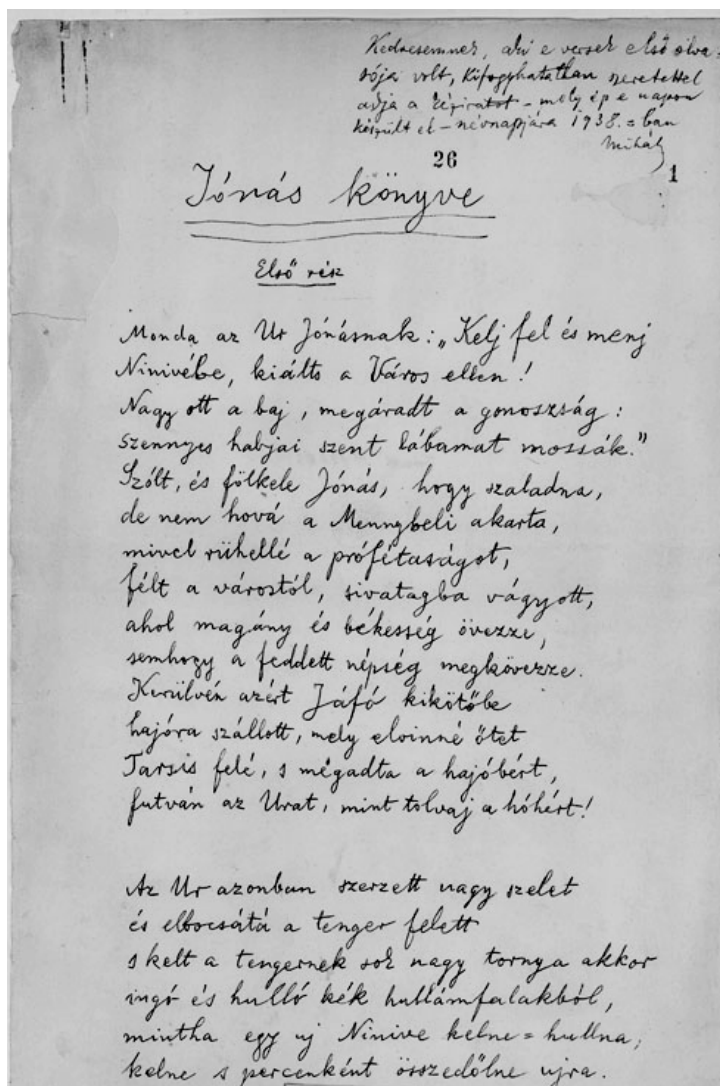
TMÁMK

hírlevél

„A PÁRBESZÉD EREJÉVEL”

www.tmamk.hu

III. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Babits Mihály: Jónás könyve című művének kéziratából az első oldal

A VERS ÜNNEPÉRE

Április 11-e a magyarok kulturális tudatából immár kitörölhetetlenül a *Költészet Napja* hazánkban. Száznegy éve József Attila született e napon.

Mi Tolna megyeiek saját vonatkozású költészeti emlékeinkre is gondolunk ebből az alkalomból.

Garay János, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Babits Mihály, Illyés Gyula, Baka István neve emelkedik ki a sorból. *Garay János*, Az obsitos írója a magyarországi települések közül szinte kizárólag Szekszárdhoz köthető, nem véletlenül díszítheti a megyeszékhely centrumát az ő szobra. Bizonyíthatóan ő adta egyféle óbornak a bikavér nevet. *Vörösmarty*nak bonyhád-börzsönyi nevelősködése idején több strófája megyénkhez köthető, a Perczel Etelka iránti szerelem pedig sok költemény ihletője lett. *Petőfi*nek A négyökrös szekér című verse Borjádön született, de a sárszentlőrinci Sassok vendéglátása jóvoltából további sorai is ezen a tájon kerültek papírra. *Babits Mihály* Szekszárd szülötte, Hazám című versciklusán kívül számos költői alkotásában felismerhető a szülőváros emléke. *Illyés Gyula* a megye szélén látta meg a napvilágot, neki Szekszárd felé című költeményét emlegetjük a legtöbben a szűkebb hazában, de még jó néhány másikkal tehetnénk ugyanezt. *Baka István* is Tolna megyéből indult, és örökítette is meg e vidék emlékezetét.

A FOLKLÓRFESZTIVÁL ELÉ

2009-ben intézményünk vállalta magára a Duna Menti Folklórfesztivál főrendezői szerepét. A rangos nagyrendezvény sorban tizenhetedik eseménysorát július 14-e és 19-e között a Duna két oldalán bonyolítjuk tucatszeli településen. Mostani számunktól kezdve folyamatosan közlünk előzetest.

2009/ÁPRILIS

★ SZÜKEBB HAZÁNK A MAGYAR KÖLTÉSZETBEN ★

Garay János:
Szegzárdi bordal –
Szekszárd, 1846
(Részletek)

Töltsd pohárba, és csodát látsz!
Színe mint a bikavér,
S mégis a gyöngy, mely belőle
Fölragyog, mint hó, fehér.

És a tőke, melyen termett
Nemde, oly zöld, mint a rét?
Hol leled föl szebben együtt
Szép hazánk háromszínét?

Ide hát, te bazsarózsa!
Poharunkba, bikavér!
Hadd igyuk az áldomást meg,
Legelőbb is magadér!

★

Folyjon a bor, folyjon a vér,
Hol dicsőség folynia!
Volt, van és leszen Szegszárdnak
Még elég hazafia!

Volt, van és leszen Szegszárdnak
Míg le nem dől Bartina,
Mellyel honját felköszöntse,
Egy pohárka jó bora.

Petőfi Sándor:
A négyökrös szekér –
Borjád, 1845
(Részlet)

Nem Pesten történt, amit
hallotok.
Ott ily regényes dolgok nem
történnék.
A társaságnak úri tagjai
Szekérre ültek és azon
menének.
Szekéren mentek, de
ökörsekerén.
Két pár ökör tevé a fogatot.
Az országúton végig a szekérral
A négy ökör lassacskán
ballagott.

Vörösmarty Mihály:
A völgyi lakos
Börzsöny, 1821
(Részletek)

Zöld fürtözettel
Feszül az égnek
A hegy tövéből
Egy hársfasor.

Alóla lassan
Zuhogva csermely
Szakad siralmas
Lakom felé...

★

...Bús zöngeléssel
Szél és patakzaj
Sohajtanak.

Babits Mihály:
Hazám!
1925
(A város)

Kelj fel, lelkem, keresd meg
hazámat!
Nem egy szűk ház, az egész kis
város

mint egy archipelagus vár
nyájas
zöldje közt a tenger akácjának.
Szállj ki, lelkem, keresd meg
hazámat!

Ott a szőlőhegy, a tömzsi
présház,
mely előtt ülve ha

szertenéztem,
dallá ringott bennem kétség és
láz

s amit láttam tejszin
napsütésben,
mind hazám volt! Lenn az utca
híven

nyult alattam, mint a
futószőnyeg
és a dombsor hullámzott, mint
szívem,
halkan hullva éjig a mezőnek.

Illyés Gyula:
Szekszárd felé
(Részlet)

Kis vonat megy nagy domb-
oldalon;
terhes kicsi nő a
vonaton.

Jár itt is, ha más nem,
a szeme;
affajta, ki nem röst
sohase.

Homloka az ablak
üvegén,
rázódik a tengely
ütemén.

Néz ki bólogatva
szüntelen,
oldalvást a vastag
üvegen.

Nézi mit a tágas
táj kínál;
gyermeke helyett is
nézi már.

Mosolyog és pillog
nagyokat,
mint lány, ha szeszt, édest
kortyogat.

Ablakrázta arca
szeliden
azt bólintja folyvást,
hogyan igen.

Baka István:
Képeslap 1965-ből
(Részlet)

...majd kékes fényre gyúlt
az üveg, és a pára, jégvirág
hártyáján fölfénylett az esti város:
egyszerre láttam most a Bartinát,

Baktát, Csatárt, a Jobb- s a
Balparasztát,
a Sédet és a Vasuti Fasort...

★ PÁLYÁZATOK, HÍREK, AKTUALITÁSOK ★

FOTÓPÁLYÁZAT

A Folklórfesztiválok Magyarországi Szövetsége
- **CIOFF Hungary** -
pályázatot hirdet.

A pályázaton magyarországi népművészeti fesztiválokon, rendezvényeken (2008-ban, 2009-ben) készült fotókat várunk.

Beküldési határidő: 2009. augusztus 31.

Pályázati témák: 1. Portré népviseletben (Portrait in National Costume); 2. Akciófotó - előadás közben (Action performance photo); 3. Nemzetek közötti barátság (Friendship between nations photo); 4. Népművészeti vásár

Nevezési feltételek és szabályzat:

- Fotóikat tetszőleges méretben, JPG formátumban tölthetik fel a megadott honlapra.
- Minden fotóhoz kitöltött nevezési lapot kell mellékelni. A lapon szerepeltetni kell a készítő nevét, a fesztivált vagy eseményt, ahol a fotó készült és az évszámot.
- Minden benevezett fotó regisztrációs számot kap, így név nélkül kerül elbírálásra.
- Kategóriánként maximum 3 db, Magyarországon készült fotóval lehet nevezni.

A pályázat lebonyolítója: www.kulturpart.hu

- A pályázók regisztráció után feltöltik a fotóikat az oldalra, melyet www.kulturpart.hu/fotofesztival néven találhatnak meg.

- A regisztrációs lapot online tölthetik ki.

- A képeknek címet adhatnak.

- A fotósok bemutatkozhatnak, ajánlhatják ismerőseiknek.

- A szakmai zsűri és a közönség szavazatai alapján a 3 nyertes alkotó fotóit továbbítjuk a CIOFF nemzetközi fotópályázatára.

Díjazás:

- A nyertes fotókat továbbítjuk a CIOFF nemzetközi fotópályázatára.

- A meghirdető és a partnerek 2010-11-es reklamanyagaiban (plakátok, eseménynaptárak, műsorfüzetek) felhasználják a nyertes fotókat.

- Honlapjainkon közzéteesszük.

(www.cioff.hu, www.kulturpart.hu)

- A Fesztiválhoz kapcsolódó fotókiállításokon a képeket kiállítjuk.

A pályázók felvételeik beküldésével a képek felhasználási jogát térítésmentesen átengedik időbeli és térbeli korlátok nélkül a CIOFF-nak, azaz a pályázat meghirdetőjének. A felhasználási jog átengedését azonban ahhoz a feltételhez kötik, hogy megjelenés esetén a képek mellett szerepeljen a szerző neve és országa, továbbá nyomtatott sajtóban való megjelenés esetén tiszteletpéldányt kapjanak az alkotók a kiadványból.

NYITVATARTÁS VÁLTOZÁSA

Április 1-jétől megváltozott a megyei múzeum és szekszárdi kiállítóhelyeinek nyitvatartási rendje.

A WOSINSKY MÓR MEGYEI MÚZEUM, a BABITS MIHÁLY EMLÉKHÁZ és az IRODALOM HÁZA - MÉSZÖLY MIKLÓS MÚZEUM: **vasárnap és hétfő kivételével 10-16 óráig** (tehát zárva: vasárnap és hétfőn!).

MEGYEHÁZI KIÁLLÍTÁSOK: **zárva**, 15 fő feletti csoportoknak előzetes bejelentkezés a 74/410-783 telefonszámon.

BELEPŐDÍJ változatlan: dolgozóknak 500, diákoknak és nyugdíjasoknak 300 Ft/fő.

★

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár új nyitvatartási rendje:

Hétfő:	10-18 óra
Kedd:	zárva
Szerda-péntek:	10-18 óra
Szombat:	10-13 óra
Vasárnap:	zárva

NÉPDALÉNEKLÉSI VERSENY

A Tolna Megyei Önkormányzat Általános Művelődési Központja által meghirdetett

Cinegemadár Népdaléneklési Verseny

2009. évi felhívására 28 településről jelentkeztek népdalt szerető csoportok és egyéni előadók. A résztvevők főként az általános iskolai tanulók közül kerülnek ki, de a megyében működő felnőtt népdalkörök közül is többen jelen lesznek a versenyen.

Az elődöntőkre Nagykönyiban és Madocsán kerül sor a következő időpontokban:

2009. május 16-án

Nagykönyiban, a Művelődési Házban
délelőtt 10 órától,

2009. május 23-án

Madocsán, a Művelődési Házban
délelőtt 10 órától.

A délelőtti bemutatókat és értékeléseket követően, a felkészítő tanárok továbbképzésen vehetnek részt, mindkét helyszínen. Dr. Juhász Katalin etnográfus népdalénekes *A hangzóanyagokról történő daltanulás módszerei felnőtteknél és gyerekeknél* címmel tart előadást. A gyerekek részére eközben Fábián Éva népdalénekes és Szabó Zoltán etnográfus és népzenevész csoportbontásban játékos, dalos, hangszeres foglalkozást vezet.

★ XVII. DUNA MENTI FOLKLÓRFESTIVÁL ★

A fesztivál főrendezője: a **Tolna Megyei Önkormányzat Általános Művelődési Központja**, Szekszárd

A fesztivál társrendezői Tolna megyében: **Alsónyék, Madocsa, Nagymányok, Sióagárd és Bogyiszló** önkormányzatai, művelődési intézményei, hagyományőrző egyesületei

A fesztivál közreműködő társszervei Tolna megyében: a **Tolna Megyei Népművészeti Egyesület** és a **Babits Mihály Művelődési Ház és Művészetek Háza**, Szekszárd

A fesztivál társrendezői Bács-Kiskun megyében: **Bács-Kiskun megye**, valamint **Kalocsa város**, valamint **Ordas, Uszód és Csátalja** önkormányzatai, művelődési intézményei, hagyományőrző egyesületei

A fesztivál közreműködő társszerve Bács-Kiskun megyében: a **Duna-Tisza Közi Népművészeti Egyesület**

A fesztivál célja:

1. az autentikus európai falusi folklór komplex hagyományőrzésének bemutatkozása révén faluközösségek megerősítése és nemzetközi kapcsolatainak fejlesztése, ezáltal a CIOFF célkitűzéseinek (nemzetközi együttműködés, egymás módszereinek és tapasztalatainak megismerése a saját tevékenység gazdagítására), valamint az UNESCO alapdokumentuma célkitűzésének (a szellemi kulturális örökség megőrzése) hatékony érvényesítése;
2. a falvak térségében lévő városok ebbéli koordináló szerepének stabilizálása, ezen keresztül is a nem népi mentalitású emberek számára a népi hagyomány kulturális jelentőségének animáló érezhetővé tétele,
3. a kulturális turizmus keretében a hagyományőrző falusi tevékenységek jelentőségének növelése,
4. a fesztivál által lefedett térségben a kulturális sokszínűség felmutatása,
5. az európai kultúra hagyományőrző funkciójában az interkulturális jelleg jelentőségének hangsúlyozása,
6. igazodás a kulturális paradigmaváltáshoz, amely a fő hangsúlyt az archiválás, dokumentálás és reprodukció mellett a továbbadásra helyezi.

A fesztivál időpontja: 2009. július 14 (kedd) – 19 (vasárnap).

A fesztivál helyszínei Tolna megyében: Alsónyék, Madocsa, Nagymányok, Sióagárd és Bogyiszló

A fesztivál társhelyszíne Tolna megyében: Szekszárd

A fesztivál szálláshelye Tolna megyében: Szekszárd, Sió Motel

A fesztivál központi közösségi helyszíne Tolna megyében: Szekszárd, Fesztivál Park (6-os út delta)

A fesztivál helyszínei Bács-Kiskun megyében: Kalocsa és Ordas, Uszód, Csátalja községek

A fesztivál szálláshelye Bács-Kiskun megyében: Kalocsán (és Kiskőrösön) kollégium

A fesztivál előadói és szakmai közreműködői:

- Magyarországról

Tolna megye legjobb (alsónyéki, bogyiszlói, madoccai, nagymányoki, sióagárdi és szekszárdi) hagyományőrző néptáncgyűjtései,

valamint Bács-Kiskun megye legjobb hagyományőrző néptáncgyűjtései (élükön Kalocsa és térsége több gyűjtése),

csatlakozó népzenei együttesekkel, népdalénekesekkel, népi iparművészekkel és kézművesekkel, valamint a népi gasztronómia képviselőivel;

- Európából

lehetőleg eltérő hagyománybeli jegyeket mutató más-más régióból

egy-egy fentiek szerinti falusi (esetleg kisvárosi) együttes a fentiek szerinti csatlakozókkal –

Tolna megye vendégeként összesen 5 külföldi együttes (CIOFF-meghívás alapján)

Bács-Kiskun megye kapcsolatrendszeréből 15 külföldi együttes (külön meghívás alapján)

A fesztivál előzményei: Az elmúlt mintegy négy évtized során tizenhat alkalommal került már sor a Duna menti Folklórfesztivál három évenkénti rendezvény-sorozatára, amelyen belül a domináns szerepet játszó Kalocsa és Szekszárd (részben Baja) városok mellett egyre fokozottabb szerepet vállaltak alkalomról alkalomra Tolna és Bács-Kiskun megye folklórjukról híres falvai is. A fesztivál évenkénti rendezésűvé fejlesztését ennek megfelelően 2009-től a belépő köztés években elsősorban ezek az utóbbi települések vállalják magukra.

★ XVII. DUNA MENTI FOLKLÓRFESTIVÁL★

A fesztivál programja Tolna megyében:

2009. július 14., kedd – Szekszárd, Babits Mihály Művelődési Ház

FESZTIVÁLHANGOLÓ TOLNA MEGYE SZÉKHELYÉN

1. a résztvevő együttesek táncszínházi műsora (együttesenként kb. 15-16 perces műsoridővel, amely akár 2 részre bontható)
2. fesztiválhangoló „Fesztiválklub” (baráti est és tánc ház tánc tanítással)

2009. július 15., szerda – Madocsa

HAGYOMÁNYŐRZŐ NÉPTÁNCOS FESZTIVÁLNYITÓ

1. a Duna közös „megkoszorúzása” – üzenet a távollévőknek
2. népművészeti kiállítás és vásár (a külföldi együttesekkel legalább 1 fő, a helyi sajátosságok területéről érkező kézműves is)
3. Földesi János síremlékének megkoszorúzása
4. felvonulás menettáncal – nyitott porták útján (kb. 5-600 m hosszan)
5. „FÖLDESI JÁNOS” emlékére rendezett HAGYOMÁNYŐRZŐ NÉPTÁNC-TALÁLKOZÓ GÁLAMŰSOR (együttesenként 8-10 perces műsoridővel)
6. tánc ház, utcabál

2009. július 16., csütörtök – Alsónyék

NÉPDALÉNEKLESI-NÉPZENEI FESZTIVÁLNAPO

1. népek egyházi népénekei a templomban (a külföldi együttesektől saját nyelven, saját vallási szokásoknak megfelelő vallásos népének legalább 4-5 fő előadásában)
2. népviseleti babák kiállítása és népművész alkotók forgataga
3. nemzetközi népviseleti „divatbemutató” (együttesenként legalább 1-1 pár bemutatójával – életkori viseleti különbözőségeket bemutathatósága esetén akár több pár részvételével)
4. „BOGÁR ISTVÁN” emlékére rendezett CINEGEMEDÁR NÉPDALÉNEKLESI ÉS NÉPZENEI GÁLAMŰSOR (a külföldi együttesekből 2-3 dalból álló max. 5-6 perces népdalcsoport előadása)
5. tánc ház, utcabál, népek táncainak bemutatója, tanítása

2009. július 17., péntek – Nagymányok

NEMZETISÉGI-KISEBBSÉGI FESZTIVÁLNAPO

1. „népművészeti utcák” vásári forgatag
2. SVÁB KERESZTELŐ – HAGYOMÁNYBEMUTATÓ
3. népek keresztelői – kísérő bemutatók (a külföldi együttesektől 1-1, a keresztelőhöz vagy a született gyermek bemutatásához, névadásához kapcsolódó szokásrészlet max. 5 percen néhány szereplővel megfelelő viseletekben)
4. néptáncos és népzenei gálaműsor (együttesenként 8-10 perces műsoridővel)
5. tánc ház, utcabál

2009. július 18., szombat – Sióagárd

A KÉTKÉZI PARASZTHAGYOMÁNY FESZTIVÁLNAPOJA (ARATÓNAP)

1. aratók felvonulása lelkesítő áldással (a külföldi együttesekből is várunk kézi aratásra vállalkozó versenyző csapatokat 3-4 fővel)
2. NEMZETKÖZI KÉZI ARATÓ VERSENY – kiírása időben külön megjelenik a fesztivál web-oldalán
3. a múlt arató-cséplő szerszámai, gépei – kismesterek bemutatói – Hímzés Múzeum nyitott napja
4. eredményhirdetés – néptáncos gálaműsor (együttesenként 8-10 perces műsoridővel)
5. „Vigadalom a Pincefaluban” – présházi tánc ház

2009. július 19., vasárnap – Bogyiszló

FESZTIVÁLBÚCSÚZTATÓ

1. utcai menettánc – felvonulás (kb. 3-400 m hosszan)
2. ökumenikus istentisztelet – népek hálaadása
3. elköszönő műsor (együttesenként 8-10 perces műsoridővel)
4. búcsú a Dunától (együttesenként külön csónakon 1-1 pár víz fölötti búcsúzó énekszavával)

Kísérő fesztiválprogram:

Az Európai Folklór Intézettel és a CIOFF Magyarországi Nemzeti Képviselétével együttműködve megkezdődött egy párhuzamosan zajló nemzetközi folklór konferencia előkészítése is, amelynek délelőtti szakmai programjait a konferencia résztvevői számára délután demonstrációs gyakorlati anyagként a napi fesztiválprogramba kapcsolódás lehetősége egészíti majd ki.

★ FOLKLÓRFESZTIVÁL ★

A XVII. Nemzetközi Duna Menti Folklórfesztivál programja Bács-Kiskun megyében:

2009. július 15., szerda – ORDAS

1. menettánc a faluközpontban
2. szabadtéri táncszínház
3. utca-tánc

2009. július 16., csütörtök – USZÓD

1. menettánc a faluközpontban
2. szabadtéri táncszínház
3. utca-tánc

2009. július 17., péntek – KALOCSA

1. utcai menettánc-felvonulás a város főutcáján
2. Kalocsa és térsége együtteseinek szabadtéri táncszínháza az Érsekkertben

2009. július 18., szombat – KALOCSA
nemzetközi szabadtéri táncszínház az Érsekkertben

2009. július 19., vasárnap – CSÁTALJA
FESZTIVÁLBÚCSÚZTATÓ

1. menettánc a faluközpontban
2. szabadtéri táncszínház
3. a 2010-es fesztivál meghirdetése
4. búcsú Magyarországtól

A fesztivál résztvevői és célcsoportjaik:

közvetlenül folklór szereplőként, közreműködőként

- mintegy 150 + 150 résztvevő a külföldi országokból,
- mintegy 300 résztvevő Tolna megyéből, közvetve bonyolítóként és interaktív közönségként
- mintegy 300 résztvevő Bács-Kiskun megyéből, közvetve bonyolítóként és interaktív közönségként
- a külföldi résztvevők országaiból érkező kísérő érdeklődők (kb. 200 fő),
- Tolna megye rendező falvainak civil közösségei és a rájuk fűződő érdeklődők (helyszínenként további 500-1000 fő),
- Bács-Kiskun megye rendező falvainak civil közösségei és a rájuk fűződő érdeklődők (helyszínenként további 500-1000 fő),

továbbá

- a 2 megye érintkező térségeinek folklór tartalom és fesztivál forma iránt érdeklődő közönsége

TMÁMK HÍRLEVÉL – a Tolna Megyei Általános Művelődési Központ információs kiadványa a megyei hálózaton belüli ingyenes terjesztés céljából. Megjelenik: a Tolna Megyei Önkormányzat támogatásával minden hónap 30-áig, 400 példányban. Szerkesztik az intézmény munkatársai. Felelős kiadó: dr. Say István igazgató.

TOLNA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONTJA

Székhely:

7100 SZEKSZÁRD
Szent István tér 11-13.
II. emelet 211-es szoba
Telefon/fax: 74/505-649
E-mail: kult@tmamk.hu
Honlap: www.tmamk.hu
Postai cím: 7101 Szekszárd, Pf. 125

KÖZMŰVELŐDÉSI MUNKATÁRSÁK:

DR. SAY ISTVÁN
igazgató
Telefon: 74/505-651
Mobil: 20/549-2154
E-mail: sisti@tmamk.hu
(Paksi kistérség)

BAJSZNÉ KISS MAGDOLNA
igazgatóhelyettes
(TIOK-referens)
Telefon: 74/505-649
Mobil: 30/530-3657
E-mail: bajszk@tmamk.hu
(Szekszárdi kistérség)

CZINK JUDIT
közművelődési főtanácsos
Mobil: 20/851-4334
E-mail: czinkjudit@tmamk.hu
(Tamási kistérség)

KOMJÁTHINÉ HORVÁTH ÁGNES
közművelődési főtanácsos
Telefon: 74/505-649
Mobil: 20/946-5617
E-mail: komi@tmamk.hu
(Bonyhádi kistérség)

SZENTKIRÁLYI KRISZTINA
közművelődési tanácsos
Mobil: 20/265-7144
E-mail: szentkiralyi@tmamk.hu
(Dombóvári kistérség)

Területi irodák:

- a) 7200 DOMBÓVÁR,
Bezerédj u. 14.
(Szentkirályi Krisztina)
- b) 7090 TAMÁSI,
Nyírfa sor 15.
(Czink Judit)
- c) 7100 SZEKSZÁRD
Szent István tér 10.
(Babits Mihály Művelődési Ház,
bejárat a fasori sétány felől,
a színházi főbejáratától jobbra)

DIÁKSPORT MUNKATÁRS:

FÖLDESI GYULA
diáksport főtanácsos
(megyei titkár)
Mobil: 20/463-1401
E-mail: gyuszi60@tmamk.hu

Diáksport Irodája:

7100 SZEKSZÁRD
Szent István tér 11-13.
II. emelet 210-es szoba
Telefon/fax: 74/505-661